

Ohlédnutí za 56. setkáním stařešinů hradištského gymnázia

Je 17. září 2023, 9 hodin a ve Slováckém divadle začíná 56. setkání „stařešinů“ – absolventů hradištského gymnázia, kteří maturovali před 50 a více lety. Letos přijelo na tuto již tradiční a široko daleko jedinečnou událost z blízka i z daleka 260 účastníků. Přijeli, aby se po roce setkali se svými spolužáky, aby navštívili svou alma mater, aby shlédli program současných studentů gymnázia.

Přítomné přivítala Jana Buršová a ve svém úvodním projevu připomenula významnou událost příštího roku - 140 let od založení Gymnázia Uherské Hradiště. Řekla.

Spisovatel František Kožík ve své knížce Sníh padá na Hradiště při vzpomínání na studentská léta na hradištském gymnáziu poznamenal: „Neškodilo by žákům připomínat si historii takového ústavu, aby k němu přilnuli a pro pýchu na jeho minulost jej měli raději.“

Uherskohradištské gymnázium bylo první českou střední školou na Moravském Slovácku. Historie jeho založení, počátky jeho existence i další jeho osudy v průběhu desetiletí jsou neobyčejně zajímavé, dramatické i poučné. Zastavme se dnes u toho, co jeho vzniku předcházelo.

Prvním konkrétním počinem bylo vytvoření petice, jež vznikla v roce 1880 z iniciativy měšťana a pokladníka Rolnické záložny Antonína Sojáka a dokazovala potřebnost české střední školy právě v Uherském Hradišti. Podepsali ji představitelé 6 měst, 7 městysů a 85 vesnic. Žádalo se v ní, aby v souladu s potřebami slovácké mládeže bylo hradištské německé gymnázium přeměněno na české s paralelními třídami německými. Sotva byla petice odeslána na příslušná místa, ozvalo se pobouřené hradištské zastupitelstvo. Tvrdilo, že Hradiště je městem německým, že je sídlem německého úřednictva a židovských obchodních kruhů a že i venkovští rodiče si přejí, aby jejich děti byly vzdělávány německy, tudíž německé gymnázium ve městě je naprosto dostačující. Neplatí prý ani argument, že děti z českých rodin na něm neprosívají, vždyť na všech rakouských gymnáziích úspěšně odmaturouje v průměru pouze 5% studentů.

Přes nepřátelské postoje zastupitelů boj o české gymnázium rychle nabíral na intenzitě. Razantní odpovědí těmto „jidášům“ bylo založení Místního odboru Ústřední matice školské, získání podpory Rolnické záložny a Hospodářského spolku velehradského a velkolepý tábor lidu, který se konal 17.9.1882, tedy přesně před 138 lety, na úpatí kopce pod sv. Rochem za účasti 7000 lidí. Na pastvisko pod Rochusem přicházely průvody s muzikou, banderá s prapory, strýci, chlapi, tetky, dívky, chlapi, děvčice a z Mařatic plno děcek, všichni vydrlení, no jako v neděli. Bylo to jako moře kvetoucího různobarevného máku, neboť tehdy u nás co dědina, to jiný kraj. Hlavním řečníkem byl farář z Buchlovic Josef Dvořák. Po něm vystoupil Antonín Soják, třetím řečníkem byl učitel Josef. J. Berger, který zaujal posluchače svými vzpomínkami na vlastní krušná studentská léta na německé škole v Novém Jičíně. Mimo jiné řekl: „Člověk jedine tím jazykem nejlépe se vzdělává, kterým mluvil od maličkosti, který nejlépe zná a v kterém nashromáždil sobě v dětském věku svém nejvíce slov a obrazů do útlé duše své.“

Po projevech nastalo provolávání slávy, čtení pozdravných telegramů a přijetí rezoluce.

Přes veškerou snahu však výnosem ze dne 8.5.1883 ministerstvo kultu a učby oznámilo, že se ku zřízení státní školy střední s vyučovací řečí českou tentokráte nemůže svoliti a ani při německém gymnáziu nelze zřídit české paralelky.

Jak to bylo dál se můžete dočíst v publikaci Knížka o hradištském gymnáziu, která byla vydána v roce 2012 a jejíž autorkou je prof. Helena Jarocká. Knihu lze stále zakoupit v recepci gymnázia.

Po tomto úvodním projevu se přítomní přivítali studentskou hymnou Gaudeamus s doprovodem a s posilou národopisného souboru gymnázia. Ten se pak předvedl hudbou, tancem a zpěvem.

Po závěrečné písni Okolo Hradišťa pozdravil přítomné starosta Uherského Hradiště Ing. Stanislav Blaha a po něm ředitel gymnázia Mgr. Richard Horký.

Následovala tři vystoupení z letošní Akademie gymnázia, která byla oceněna potleskem přítomných.

Svým projevem nadchla přítomné již tradičně paní Anna Petlánová.

A pak se již představily třídy „zlatého ročníku“, tedy třídy, které maturovali před 50 lety, tj. v roce 1973. Byly jednohlasně přijaty mezi stařešiny.

Ze Slováckého divadla se všichni přesunuli do atria gymnázia, kde následovalo focení tříd a skupin, burčákové občerstvení tentokrát i se zpěvem v doprovodu cimbálové muziky gymnázia a prohlídky školy.

Dík za zdar této akce patří nejen organizátorům z řad stařešinů, ale také Slováckému divadlu, Městu Uherské Hradiště a samozřejmě Gymnáziu Uherské Hradiště.

Jana Buršová